

Forfatter: Wied, Gustav

Titel: SÆLHUNDEN

Citation: Wied, Gustav: "SÆLHUNDEN", i Wied, Gustav: *Menneskenes Børn. Silhuetter. 1966*, udg. af Villadsen ; Christensen , Rosenkilde og Bagger, 1966-, s. 239. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-wied02val-shoot-workid75780.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Menneskenes Børn. Silhuetter. 1966

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

SÆLHUNDEN

(EN MOLBOHISTORIE)

Det var den Sommer, jeg boede ude ved Kattegattet en Milsvej fra Ebeltoft

Jeg havde lige lukket Vinduet op og stod i Underbenklæder og Skjorte og strakte mig velbehagelig og indaandede den friske Morgenluft, der kom strygende frem over den smalle Forstrand ind fra Havet. Jeg havde sovet saa velsignet om Natten lige fra tolv til otte en halv, bare med Afbrydelsen Klokken fem, hvor jeg altid vaagner og drikker et Glas Vand ... Og saa havde jeg drømt saa yndigt om Kvinder og Kærlighed og alt, hvad dertil hører. Og nu skinnede Solen og blinkede hen over Vandet; og der var smaa hvide Toppe paa Bølgerne og store hvide Strandmaager i Luften.

Det hele var friskt og dejligt og indbydende; og jeg gabede igen og strakte mig og smilede veltilpas og glædede mig til Dagen.

Saa drejede der pludselig om Hjørnet af mit Hus en Mand i Skjorteærmer, med bart Hoved og paa Strømpefødder. Han løb, alt hvad han orkede ned over Græsmarken, ned mod Gaarden, hvor jeg indtog mine Maaltider, medens jeg derimod sov og arbejdede oppe i den ensomme, ubeboede Villa, der laa et halvt Hundrede Alen fra Vandet.

Jeg kendte godt Manden, han hed Kresten og var Formand for Arbejderne omme i Kalkbruddet.

Lige idet jeg saa' ham løbe forbi, sagde jeg til mig selv: I Dag er det herligt Vejr. Solen skinner, Fuglene synger, Græsset gror, Himlen er blaa, og Du er staaet op i Perlehumør, saa det vilde akkurat være et passende Tidspunkt for 240 en Kalkbakke til at styrte sammen og begrave fire stræbsomme og spillevende Familiefædre!

Og jeg hastede i Klæderne og for ud af Huset og af Sted ned imod Gaarden efter Kresten.

Da jeg naaede ind i Entréen, strøg han mig igen forbi for udgaaende og havde nær væltet mig over Dørtærskelen.

- Hvad er der paa Færde?

- Det er en Sælhund, sagde han pæonrød og svedende.

- *Hva'* er det? gentog jeg.

Men han var allerede ude af Gaarden og sprang af Sted ned ad Vejen i sine Strømpefødder, som skulde han efter Jordemoder.

Inde i Kontoret sad min Vært Proprietæren ved Skrivebordet og gjorde sit Kalkregnskab op, thi det var Lørdag.

- Hvad er der i Vejen? sagde jeg - hvad stikker Kresten?

- Det er en Sælhund.

- En Sælhund? ... Har den bidt ham?

- Bidt ham? De véd vist ikke, hvad en Sælhund er?

- Jo, det ved Gud, jeg véd! sagde jeg - jeg har været Huslærer i Naturhistorie!

- Hvordan Fanden vilde De saa ha', at den skulde komme til at bide ham?

- Ja, det véd jeg ikke; der sker jo saameget underligt! ... Hvad vilde han da med den Sælhund?

- Hvad han vilde? han vilde naturligvis skyde den.

- Skyde den?

- Ja, skyde den med en Bøsse!

- Javel, ja ... ja det forstaar jeg godt! De behøver ikke at raabe saa højt ... Kalkbakken er altsaa ikke styrtet sammen?

Proprietæren drejede sig om paa Stolen og mønstrede mig opmærksomt:

- Hør, sagde han saa - det er vist snarere Dem, der er bidt af et eller andet?

- Aldeles ikke! sagde jeg - aldeles ikke! tværtimod! jeg har tilbragt en sjælden velsignet Nat! Men saa kommer Manden hér susende forbi Villaen paa Hosesokker og med bart Hoved, og man læser jo saameget i Aviserne.

241

- Næi, det er saamænd ikke andet end en Sælhund.

- Jamen saa sig mig da, bad jeg bønlig - *hvad* er der med den Sælhund?

- Den - ligger - nede - i Vandet - ved Kalkbruddet, - og - nu - vil - Kresten - skyde den! forklarede Proprietæren indtrængende og slog en flad Haand ned i sit ene Laar for hvert Ord, han talte.

- Men han har jo ingen Bøsse!

- Nej, - han - har - ingen - Bøsse - nej! vedblev min Vært paa den samme irriterende Maade - og han

- kom hér - op - for - at - laane - én, men - jeg

- har - ingen *Patroner!*

- Naa, sagde jeg - saa - skyder - han - den - altsaa - *ikke!*

- Jo Gu' min Sæl og Salighed skyder han den, Mand!

- Jamen han har jo ingen Bøsse! sagde jeg grædefærdig.

- Menneske, sagde Proprietæren og lagde medynksfuld sin Haand paa min Skulder - der gives da flere Bøsser i Verden end min! ikke?

- Jo!

- Ja; og nu er han løbet til Skovgaardene efter én.

- Til Skovgaardene? det er jo over en Fjerdingvej borte.

- Ja, sandelig er det saa! men han er løbet alligevel.

- Til Skovgaardene?

- Til Skovgaardene!

- Venter da Sælhunden paa ham?

- Gu' venter Sælhunden!

- Hvor er det, De siger, den ligger? spurgte jeg ivrig.

- Almægtige Himmel! sagde Proprietæren og foldede Hænderne - skal vi nu til at begynde forfra igen?

- Nej, sagde jeg - nej! jeg véd det godt! Nu løber jeg! Og saa løb jeg.

- Vil De ikke ha' Deres Kaffe først? raabte han efter mig.

- Næi, sagde jeg - det er der ikke Tid til.

Jeg løb tilbage over Marken og ned til min Villa, hvor jeg forsynede mig med en Revolver og en Solskærm for dog ikke at møde aldeles ubevæbnet. Derpaa gik Vejen langs Strandbredden til Kalkbruddet.

242

Dernede var der ikke et Menneske at se. Skovle, Hakker og Løftstænger laa planløst henkastede mellem hverandre. Et Par Træsko stod hist og et Par andre hér. Og henne under Bakken holdt en halvfylt "Tipvogn" ensom og forladt paa Skinnerne. Det saa' ud, som om det ganske Mandskab havde taget Flugten,

grebet af umaadelig Rædsel. Kun *Bakken* stod der sine hundrede og femogtyve imponerende Fod høj og med sine skiftende Lag af Grus, Ler, Kampe- og Kalksten. Og den saa' solid og kraftig nok ud til at kunne holde Stand til Verdens Ende og et Par Sekunder endnu.

Men af Sælhund var der ikke Spor at øjne.

Jeg vendte mig og saa' ud over Havet: Helt inde ved Bredden var det mørkebrunt, længere ude grønt, saa brunt igen og længst ude blaat. Der sejlede nogle Skibe for fulde Sejl langt borte, og nærmere ved Land laa et Par Fiskerbaade og satte Garn ud. Bølgerne slog skvulpende mod Strandbreddens Sten, og Solen skinnede, og Maager og Terner kredsede i store Buer over mit Hoved.

Men i Vandet var der heller ingen Sælhund at se.

Saa begyndte jeg at fortryde det hele. Jeg stak Revolveren i Lommen og Solskærmen under Armen og tænkte paa, at det var en Skam, at jeg ikke havde drukket Kaffen deroppe paa Gaarden; thi jeg tog paa at blive flov indvendig, nu Begejstringen og Spændingen havde sat sig.

Men jeg gik alligevel længere hen langs Kysten, bort fra den ny Kalkbakke hen mod den gamle. Paa Vejen stødte jeg igen paa et Par Træsko, og en tyve-tredive Skridt fra dem laa et Par graa Uldgarnshoser med hvide Borter: Det er altsaa denne Vej, Hæren er draget! tænkte jeg og følte mig paa ny oplivet; trak Revolveren frem af Lommen, foldede Solskærmen ud og gik videre.

Og lige idet jeg stak Hovedet op over en Slags Vold eller Dæmning, som er dannet af Stenene og Gruset, der "tippes" væk fra Bakken, fik jeg Øje paa Sælhunden!

Den laa og soled sig paa en Sten et halvthundrede Alen fra Land.

Da den hørte mig komme, drejede den Hovedet om mod mig og missede arrogant med Øjnene.

243

Jeg stak Revolveren frem mod Dyret, lod dens Fornikling spille i Sollyset og sagde:

- Kan Du bide Spids paa den, gamle Dreng? saa kan Du blive Naalemager i Ebeltoft!

Men Ka'len vendte haanlig Hovedet bort, strakte sig velbehagelig og gabede. Og saa laa den igen stille og lod Vandet skvulpe hen over sig.

Jeg blev forbitret! thi der var io ikke Tale om, at jeg kunde kvikke Fyren op med min Revolver paa den Afstand. Jeg kiggede rundt for at se, om der ikke et eller andet Sted skulde sidde en behjertet Mand skjult, som jeg kunde faa til at vade ud med mig paa Ryggen, for at jeg kunde skyde. Men der var ikke Skimt af Mennesker at opdage.

Sælhunden laa ligefrem og gjorde Nar af mig derude; og jeg syntes, at jeg kunde se paa den, at den morede sig kostelig. Den rullede sin pølsede Krop fra den ene Side til den anden, bøjede Bagpoterne og den lille, stumpede Hale frem over Ryggen, gabede og snøftede og stødte Luften velbehageligt ud gennem Næseborene. Og engang imellem var det, som om den spyttede efter mig.

Det ærgrede mig frygteligt at skulle staa hér rolig og finde mig i dens Unoder, og jeg begyndte stærkt at tænke paa at klæde mig af og gaa i Vandet for at tugte den.

Da hørte jeg pludselig en sagte Raslen af Stenene borte paa Skrænten. Og inden jeg fik vendt mig, falder der et Skud ... to, tre, fire - Masser af Skud! og i det samme myldrer det med Mennesker nede paa Strandkanten. I Spidsen løb Kresten stadig paa Hosesokker og med bart Hoved; og efter ham travet de andre Kalkbrydere og hele Skovgaardens vaabenføre Mandskab.

Sælhunden er borte af Stenen; men man ser den ligge og vride sig i Vandskorpen.

- Ud efter ham! ud efter ham! brøles der i Kor.

- Nu gaar han til Bunds! - - Fanden ta' mig! Fanden ta' mig! er der En, der staar og skriger. - - Kresten, Kresten, skynd Dig!

Og resolut kaster Kresten Geværet til sin Nabo og styrter ud i Havet med Bukser paa og Skjorte og Vest og Strømpefødder og det hele.

244

- Det er lidt til højre! skriger En.

- Det er lidt til venstre! raaber en anden. Og Kresten staar og danser Polskpas ude mellem Stenene i

Vand til Brystet.

- Her er han sgu! melder han saa - han ligger henede paa Bunden!
- Ned med Dig, Kresten!
- Jamen ...
- Ned med Dig! Gu' skal Du ned! Ta' Dig bare en Gammel!

Og Kresten forsvinder under Bølgerne. Lidt efter dukker han op igen.

- Han er levendes! melder han - han vil bide! Og Vandet driver Manden ned over Ansigtet som stride Taarer.

- Du maa paa 'en igen! raabes der til ham - Du maa Søren Jensemig paa 'en igen, bitte Kresten! Ta' ham i Rumpen! Vi kan datte gaa glift a' Fisken!

Kresten forsvinder atter. Vandet bobler og danner Ringe dér, hvor han er dukket ned. Men et Par Sekunder efter rejser han sig, og denne gang har han Dyret med. Han holder det triumferende i Bagpoterne, og det vrider og vender sig for at slippe løs.

Hæren paa Fastlandet udstøder et Hurra, medens Kresten sejerstolt vader op og slænger "Fisken" foran sig paa Strandbredden.

- Pøw-w! siger han saa. og giver en halv Pægl Saltvand fra sig - den var sgu lige dybsindig nok!
- Ble' Du wodd? er der en deltagende Sjæl der spørger.

- Næi! griner Kresten og ligner selv en Sælhund, saa tæt har Vandet slikket ham Haaret ind til Hovedet og Klæderne til Kroppen.

De staar allesammen og ser paa den rigtige Sælhund, der ligger ved deres Fødder. Den spiller med Øjnene og viser Tænder og synes at lure paa en Lejlighed til at slippe fra dem igen. Man kan slet ikke opdage, hvor den er truffet. De puffer til den med Bøssepiberne og undersøger den og taler om, at de maa vist give den et "Naadeskud".

245

Saa er der pludselig En, der siger:

- Men dit Ur, Kresten?
- Ja dødogpine! siger Kresten og haler Uret op af Vestelommen og holder det op for Øret.
- Det pikker da! siger han beroligende og hælder Vandet ud af Kassen.
- Og Pengene! udbryder pludselig én af Kalkbryderne.
- Hva' for Penge?
- Vor Dagløn, Du fik i Morges.

- Gud Faderlii! siger saa Kresten og jager Haanden ned i den venstre Bukselomme og piller frem tre dyngvaade Tikronesedler, der er blevet sprøde af Væden som gammelt Klatpapir.

- Det er sgu no'et Svineri! siger en anden af Arbejderne og tager forsigtig Sedlerne mellem to Fingre - hva' Fanden vilde Du ogsaa ude i Vandet, dit Kvaj!

- Det var jo Jer, der jagede mig derud! mente Kresten.
- Jagede ud! Du kunde jo ha' lad't være!
- Dyret skulde da op!

- Aa, den skidt Fisk! det ha'de sgu været ligemeget, om vi ha'de faaet den- eller ej! sagde den anden og sparkede foragteligt til Sælhunden, der stadig laa og spillede med Øjnene. - Disse hér Karreklude bli'er sgu aldrig til Mønt mer!

- Nej, det er det, jeg immer har sagt, tog en tredje Kalkbryder til Orde (en stor, svær Mand med et rødt, skinnende Ansigt og vældige Lemmer) - vi vil sgunde ha' Kresten til Formand længer, for han tænker aldrig

hverken paa det ene eller det andet!

- Næi, sagde en fjerde - vi kan jo ikke saadan skudsætte vor Dagløn for hans Hundekunsters Skyld!

- Det raadne Kre'tur! sagde Nummer tre igen og spyttede ned paa Sælhunden.

Og pludselig bøjede han sig og greb den om Bagpoterne, svingede den et Par Gange rundt i Luften og slyngede den derpaa en halv Snes Alen ud i Vandet.

- Nu kan Kresten jo hente ham, om han lyster! sagde han - for nu har han da ikke no'et a' vores andres, som han kan spolere ved sine Snuspensorier!

Og saa vinkede han med Hovedet af Kammeraterne. Og 246 de fulgte ham alle hen ad Kalkbakken til, langsomt, tavse og med bøjede Hoveder.

Mandskabet fra Skovgaardene stod et Øjeblik tvivlraadige og saa' efter dem. Men saa lagde de ganske, stille Skyderne over Skuldrene og listede af Sted den modsatte Vej.

Og nu var kun Kresten og jeg alene tilbage paa Valpladsen. Han stod med sit Ur i Haanden og jeg med min Revolver og min Solskærm.

Og da jeg lidt flov og nedtrykt skævede ud over Havet, syntes jeg ganske bestemt, at jeg saa' Sælhunden stikke Hovedet op af Vandet og grine af os.